

adviesrapport

Natuurtoets verplaatsing tankstation Stevens

Beoordeling in het kader van natuurwetgeving

Opdrachtgever

Gemeente Steenwijkerland & Autobedrijf Stevens

Status

Definitief

Colofon

Titel

Natuurtoets verplaatsing tankstation Stevens

Subtitel

Beoordeling in het kader van natuurwetgeving

Projectcode	Datum	Status
15-422	18 november 2015	Definitief

Auteur[s]

Alberts, A.

Modellering & GIS

Arnoldy, J.

Tweede lezer

Samsen, F.

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Alberts (2015). Natuurtoets verplaatsing tankstation Stevens. Beoordeling in het kader van natuurwetgeving. Rapport 15-422. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

1.	Inleiding	2
1.1	Achtergrond	2
1.2	Huidige en geplande inrichting en benodigde activiteiten	3
2.	Natuurbeschermingswet	4
2.1	Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn	4
2.2	Gebiedsbeschrijving	4
2.3	Mogelijke effecten	6
2.4	Effectbeoordeling	7
2.5	Conclusie	11
3.	Natuurnetwerk Nederland	12
3.1	Effectbeoordeling en conclusie	13
4.	Flora- en faunawet	14
4.1	Methode	14
4.2	Resultaat	14
4.3	Conclusie	16
	Geraadpleegde bronnen	17

Bijlagen

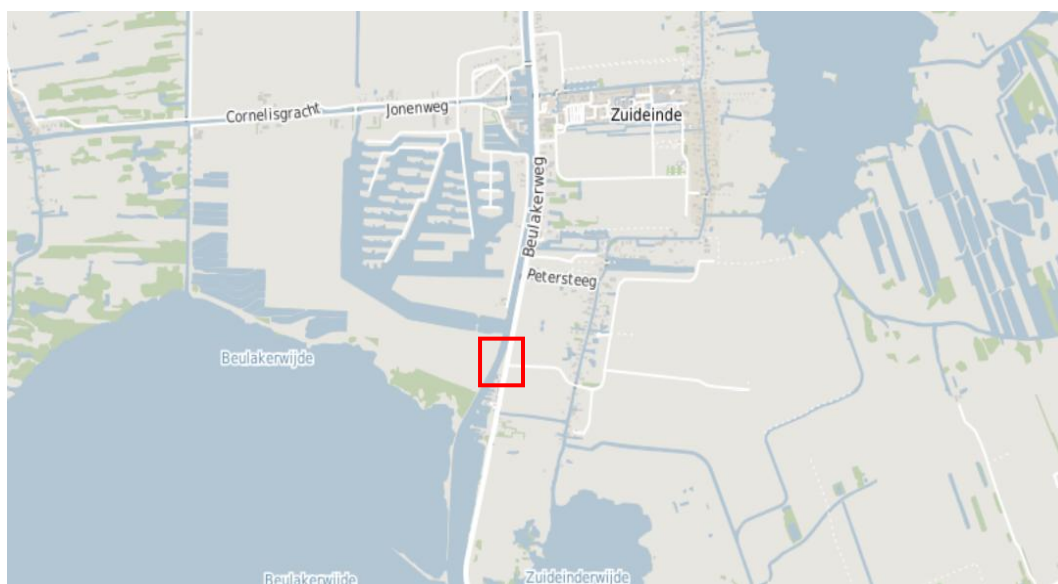
- Bijlage 1 - Inrichtingsschets
- Bijlage 2 - Instandhoudingsdoelen De Wieden
- Bijlage 3 - Lichtstudie IPOLicht v1.2
- Bijlage 4 - Uitgangspunten stikstofdepositieberekeningen
- Bijlage 5 - Resultaat stikstofdepositieberekening

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Gemeente Steenwijkerland en Autobedrijf Stevens onderzoeken mogelijkheden voor realisatie van een tankstation voor weg- en waterverkeer op het perceel ten noorden van de Beulakerweg 116 in Giethoorn (figuur 1). Het betreft de verplaatsing van een bestaand tankstation aan de Beulakerweg 131b, circa 1,5 kilometer ten noorden van de planlocatie. Onderdeel van het onderzoek is een oriëntatie op de voorwaarden dan wel beperkingen vanuit natuurwetgeving. Ecogroen heeft dit uitgevoerd en beschreven in voorliggende rapportage.

Gezien de ligging binnen Natura 2000-gebied De Wieden kijken we naar eventuele gevolgen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Omdat het een ruimtelijke ontwikkeling betreft kijken we eveneens naar mogelijke gevolgen vanuit de Flora- en faunawet en het EHS-beleid.

Figuur 1. Ligging planlocatie langs de N334 en het Kanaal Beukers – Steenwijk.

Deze natuurtoets moet worden gezien als een risico-inschatting of een voortoets, gebaseerd op twee eerder uitgevoerde (voor)onderzoeken, beschreven in Goutbeek (2014) en Alberts (2015). Onderzocht is of de bovengenoemde natuurwetgeving beperkingen met zich mee brengt en zo ja, welke dit zijn en welke vervolgstappen nog nodig zijn.

1.2 Huidige en geplande inrichting en benodigde activiteiten

Huidige situatie

De planlocatie betreft de voormalige VVV die hier gevestigd was in een woonark. Andere bebouwing is niet aanwezig. De locatie bestaat uit verhard oppervlak dat gediend heeft als parkeerterrein, gazon en opgaande vegetatie met diverse boomsoorten. De woonark lag in het Kanaal Beukers – Steenwijk dat parallel loopt langs de provinciale weg N334 (foto voorpagina).

Beoogde situatie

Het terrein wordt geheel heringericht ten gunste van het tankstation. De woonark is onlangs weggesleept. De oeverzone wordt heringericht tot een aanlegplaats voor boten. De oever is, vanwege het intensieve gebruik van het kanaal, over de gehele lengte beschoeid. Van oevervegetatie is geen sprake. Brandstoffen worden opgeslagen in ondergrondse tanks.

Te ondernemen activiteiten

Samengevat betekenen de plannen:

- beperkte uitbreiding van het verhard oppervlak;
- ingraven van de brandstoftanks;
- opbouw van de pomplocaties en;
- aanpassing van de oever;
- (mogelijk) de kap van enkele bomen.

Naast de effecten van de aanleg zijn er ook de permanente effecten, die optreden als gevolg van de realisatie, zoals verstoring door licht.

2. Natuurbeschermingswet

*In de **Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw)** is de bescherming van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000-gebieden) en Beschermde Natuurmonumenten ondergebracht. Beoordeeld dient te worden of ingrepen/activiteiten in of in de nabijheid van deze gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de aangewezen waarden en instandhoudingdoelen van deze gebieden.*

2.1 Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie, die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). De richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten kwetsbaar zijn en beschermd moeten worden. De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn zijn in Nederland geïmplementeerd in (onder andere) de Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee is een zorgvuldige afweging gewaarborgd van activiteiten in en rond deze gebieden. Activiteiten en projecten mogen in principe alleen uitgevoerd worden wanneer geen significante schade aan de beschermde natuurwaarden ontstaat.

Voortoets

Iedereen die vermoedt of kan weten dat zijn handelen of nalaten, gelet op de instandhoudingdoelstelling, nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied kan hebben, is verplicht deze handelingen achterwege te laten of, als dit niet mogelijk is, te beperken. De beoordeling of plannen of projecten significante nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied vindt plaats in een zogenaamde Habitattoets. In de regel wordt gestart met een een zogenaamde Voortoets. Indien op basis van de Voortoets niet kan worden uitgesloten dat significante gevolgen uitgaan van het betreffende plan of project, zal een Passende Beoordeling of Verslechteringstoets moeten worden opgesteld. Indien uit de Passende Beoordeling volgt dat significante gevolgen (kunnen) optreden, kan een plan of project alleen worden toegestaan indien voldaan wordt aan drie criteria, de zogenaamde ADC-criteria: er zijn geen alternatieven, er is sprake van een dwingende reden en er wordt in compensatie van negatieve effecten voorzien.

2.2 Gebiedsbeschrijving

Beschrijving

De locatie ligt geheel binnen Natura 2000-gebied De Wieden (figuur 2). Gezien de afstand tot overige Natura 2000-gebieden in de omgeving (bv. Weerribben) en de aard van de ingreep zijn effecten op de doelen voor die gebieden waarschijnlijk uit te sluiten. Deze toetsing gaat vooralsnog alleen in op de mogelijke effecten op instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Wieden waar de

locatie binnen ligt, tenzij de uitkomsten aanleiding geven ook effecten op andere gebieden te onderzoeken.

Het gebied De Wieden is een uitgestrekt laagveenmoeras met meren en kanalen met daartussen natte graslanden, natte heiden, trilvenen, galigaanmoerassen, rietland en moerasbos. Het gebied is een restant van het laagveengebied dat zich ooit van Zwolle tot ver in Friesland uitstrekte. Een groot deel bestaat uit uitgeveende petgaten. Alle successiestadia van open water tot en met moerasheide en veenbos zijn aanwezig. Het gebied is beïnvloed door het oude rivierstelsel van de Overijsselse Vecht. Er komen ondiepe kleiafzettingen voor. Door vervening, met bredere petgaten, zijn de grote meren ontstaan. Het Giethoornse- en Duiningermeer zijn natuurlijke meren (Ministerie van EZ 2014).

Het Natura 2000-gebied De Wieden is aangewezen als speciale beschermingszone voor negen habitattypen, elf habitatrichtlijnsoorten, twaalf broedvogels en twaalf niet broedvogels:

Natura 2000-waarden met een instandhoudingsdoel	
Habitattypen:	Broedvogels:
Kranswierwateren	Aalscholver
Meren met krabbescheer	Roerdomp
Vochtige heiden (laagveengebied)	Purperreiger
Blauwgraslanden	Bruine kiekendief
Ruigte en zomen (moerasspirea)	Porseleinhoen
Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	Kwartelkoning
Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	Watersnip
Galigaanmoeras	Zwarte Stern
Hoogveenbos	IJsvogel
	Paapje
Habitatrichtlijnsoorten:	Snor
Gevlekte witsnuitlibel	Rietzanger
Grote vuurvliinder	Grote karekiet
Gestreepte waterroofkever	
Bittervoorn	Niet-broedvogels:
Grote modderkruiper	Fuut
Kleine modderkruiper	Aalscholver
Rivierdonderpad	Kleine Zwaan
Meervleermuis	Kolgans
Geel schorpioenmos	Grauwe Gans
Groenknolorchis	Smient
Platte schijfhoren	Krakeend
Zeggekorfslak	Tafeleend
	Kuifeend
	Nonnetje
	Grote zaagbek
	Visarend

2.3 Mogelijke effecten

Effectbepaling

Op basis van het plan (hoofdstuk 1) en de hierbij horende inrichting zijn de volgende mogelijk optredende effecten bepaald:

- oppervlakteverlies door de realisatie van het bouwwerk en de aanlegoevers;
- verstoring door geluid, licht en optische verstoring gedurende de bouw en als gevolg van jaar rond aanwezigheid van mensen en verkeer;
- vermesting (eutrofiëring) en verzuring door verkeer.

Oppervlak

Verhardingen binnen Natura 2000-begrenzing vallen onder de zogeheten exclaveringsformule (ministerie van LNV 2005), wat er kortweg op neer komt dat verhardingen, tuinen en erven buiten het Natura 2000-gebied vallen. Op basis van deze toelichting kan worden gesteld dat het landdeel van de planlocatie in ieder geval buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied valt (geëxclaveerd is). Of dit ook geldt voor het waterdeel is onduidelijk. Gezien de functie die de ligplaats (voor de VVV-woonark) had, is aangenomen dat ook dit onder de exclavering valt. Dit betekent dat van oppervlakteafname geen sprake is. Op basis van deze exclaveringsformule wordt geconcludeerd dat de locatie buiten de begrenzing ligt en er dus geen sprake is van een oppervlakteafname. Een verdere beoordeling van dit onderdeel is dan ook niet aan de orde.

Verstoring

Verstoring betreft afwijkingen in natuurlijk gedrag of fysiologie als gevolg van aantasting van de vegetatie of de bodem, de aanwezigheid van mensen, onnatuurlijk geluid of licht. Voor vegetaties betekent het vooral vernieling van planten of aantasting van de groeiplaats. Voor vogels of fauna betreft het afwijkingen in gedrag bijvoorbeeld omdat vogels vaker moeten opvliegen, tijdelijk of definitief stoppen met foerageren, risico hebben op verhoogde hartslag of zelfs directe predatie. De tijd dat een individu verstoord wordt, kan het niet besteden aan voedsel zoeken. Deze tijd zal later ingehaald moeten worden. Vaak veroorzaakt de verstoring tevens een verhoogde inspanning (wegvluchten) waardoor per saldo meer gefoerageerd zal moeten worden. Indien meer foerageren slechts beperkt of niet mogelijk is, kan dit uiteindelijk leiden tot een verminderde overlevingskans of het verlaten van het gebied. Verstoring van habitatrictlijnsoorten en vogels wordt daarom beoordeeld.

Verstoring heeft meestal betrekking op soorten en niet op habitattypen. Vegetatietypen ondervinden over het algemeen geen hinder van geluid, licht of aanwezigheid van mensen buiten het habitatype. Verstoring van habitattypen als gevolg van het betreden of bevaren kan wel optreden. Omdat er geen habitattypen in de directe omgeving van planlocatie aanwezig zijn (de planlocatie ligt immers binnen de begrenzing van het Vogelrichtlijngebied) en omdat eventuele gebruikers zich niet buiten de bestaande wegen en paden mogen begeven, neemt de mate van betreding niet toe. Verstoring van habitattypen door het betreden of bevaren is dan ook niet aan de orde.

Vermesting en verzuring

Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van vervuilende gassen door bijvoorbeeld industrie, landbouwbedrijven en verkeer. De uitstoot bevat onder andere zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxide (NO_x), ammoniak (NH₃) en vluchtige organische stoffen (VOS). Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden tot het zuurder worden van het biotische milieu. Vermesting is de letterlijke verrijking van ecosystemen met name met stikstof en fosfaat. Het kan gaan om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stik-

stofoxiden) of nitraat- en fosfaataanvoer door het oppervlakte- of grondwater. De effecten van vermesting en verzuring zijn lang niet altijd te scheiden, omdat een deel van de verzurende stoffen ook vermestend werkt. Vermesting en verzuring kan zowel effect hebben op habitattypen als op leefgebied van habitatrichtlijnsoorten en vogelsoorten. Eventueel effect wordt daarom beoordeeld.

2.4 Effectbeoordeling

Verstoring

De verstoring kan verdeeld worden in tijdelijke en permanente verstoring. Tijdelijke verstoring treedt op door de bouwwerkzaamheden. Permanente verstoring door een toename van gebruik van de locatie door mensen en verkeer.

Tijdelijke verstoring

De tijdelijke verstoring bestaat uit een toename van bijvoorbeeld licht, geluid en menselijke beweging op de bouwlocatie. tijdelijke effecten zijn van korte duur. Na de oplevering van de herinrichting vervalt deze verstoring weer. Daarnaast is de plek al aan een bepaalde mate van verstoring onderhevig door de ligging naast de provinciale weg N334, het Kanaal Beukers – Steenwijk en het nabijgelegen recreatiepark Bodelaake. In de direct omgeving is geen belangrijk leefgebied aanwezig (Van der Valk *et al*, 2008). Gezien de tijdelijke aard van verstoring en het feit dat binnen de invloed van verstoring geen belangrijk leefgebied aanwezig is, is er geen sprake van significant negatief effect op instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied.

Permanente verstoring

Permanente effecten worden veroorzaakt door verkeer(sbewegingen), geluid en verlichting.

Broedvogels en niet-broedvogels

Permanente effecten op broedvogels en niet-broedvogels worden veroorzaakt door de activiteiten (het aantal stops van auto's en boten) op de planlocatie. Uitgangspunt is dat klanten van het bestaande tankstation Stevens op de nieuwe locatie komen tanken (gemiddeld acht klanten per etmaal) en dat een verschuiving van tankbeurten (en dus vaar- en verkeersbewegingen) plaatsvindt ten koste van het tankstation op Beulakerweg 137.

De functie als tankstation voor boten is nieuw ten opzichte van de bestaande locatie. Overigens was bij de VVV ook mogelijkheid om tijdelijk aan te leggen en het VVV te bezoeken. Er is sprake van een (zij het uiterst) geringe toename van aanlegbewegingen. Het Kanaal Beukers – Steenwijk waar de planlocatie aan grenst, is een belangrijke vaarverbinding tussen de Wieden en Steenwijk. In de huidige situatie is (overdag) al sprake van een hoge mate van verstoring.

Op basis van bekende verspreidingsgegevens uit het Achtergronddocument Ecologie (Van der Valk *et al*, 2008) blijkt dat het gebied rondom de planlocatie niet van belang is voor de aangewezen broedvogels en niet-broedvogels. Hoewel deze informatie enigszins verouderd is, zal, gezien het intensief bestaand gebruik van de N334 en het kanaal, het verspreidingsbeeld niet gewijzigd zijn. Wel is in de Beulakerpolder laagveenmoeras ontwikkeld. Dit kan leefgebied zijn of worden voor soorten als porseleinhoen en andere riet- en moerasvogels. Het ontwikkelde laagveenmoeras ligt echter ruim 800 meter van het beoogde tankstation en tussen het moeras en het tankstation ligt een recreatiepark. Effect als gevolg van verstoring door (vaar)verkeer is dan ook uitgesloten.

Habitatrichtlijnsoorten

Van alle aangewezen habitatrichtlijnsoorten is het Kanaal Beukers – Steenwijk alleen van belang voor de draagkracht van het Natura 2000-gebied voor meervleermuis. Het kanaal vormt een belangrijke vliegroute voor meervleermuis (Van der Valk *et al*, 2008 en Zoon, 2008). Meervleermuis is gevoelig voor verstoring door licht, vooral laag schijnende en weerspiegelende verlichting. Verstoring kan optreden door verlichting van auto's die gebruik maken van het tankstation en door de permanente verlichting van het tankstation.

Omdat in het ontwerp (bijlage 1) meidoornhagen en wilgenmatten zijn opgenomen, treedt laag schijnende, weerspiegelende verlichting door koplampen niet op. De armaturen van permanent aanwezige verlichting worden dusdanig gesitueerd dat deze niet direct schijnen op het Kanaal Beukers-Steenwijk.

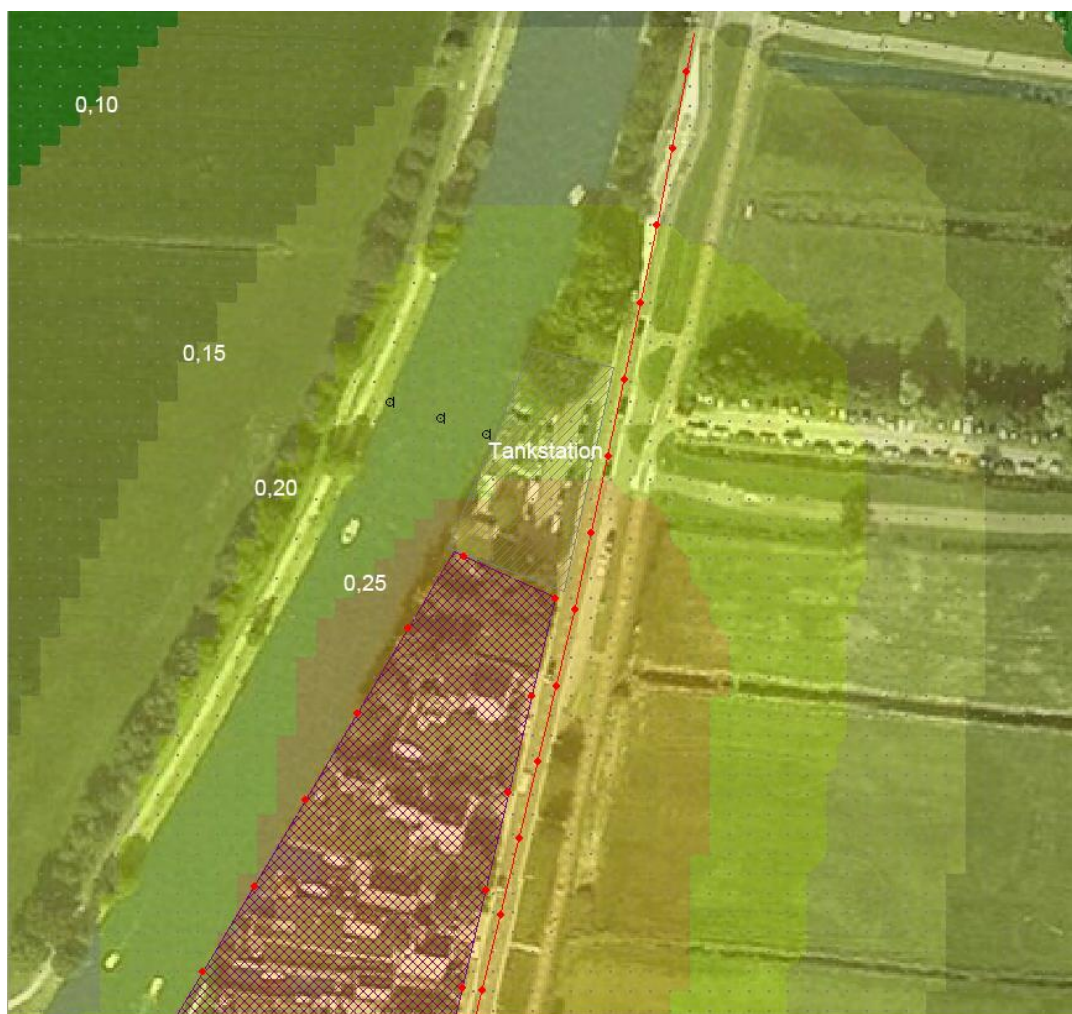
Het versturende effect van permanente verlichting is in bijlage 3 gemodelleerd met het model IPO-Licht. IPO-Licht is een programma voor het berekenen van de invloed van verlichting op de omgeving. Het model is ingezet om te bepalen of lichtverstoring optreedt bij realisatie van het tankstation op de beoogde locatie. Ook de aangrenzende bebouwing en de verlichting langs de N334 is gemodelleerd. We hebben worst-case aannames gedaan door bijvoorbeeld het tankstation als categorie 'zware industrie' in te voeren.

Uit het resultaat van de berekening (figuur 2) blijkt dat de grenswaarden voor meervleermuis (variërend van 3 – 15 mcd/m²)¹ nergens in het Kanaal Beukers Steenwijk worden overschreden. Negatieve effecten op het instandhoudingsdoel van meervleermuis zijn op voorhand uitgesloten.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat eventueel optredende effecten door licht, geluid en optische verstoring opgaan in het bestaande gebruik en de reeds aanwezige verstoring. Van negatieve effecten op instandhoudingsdoelen is dan ook geen sprake.

¹ 0,1 lux komt overeen met 3 mcd/m² (Witteveen+Bos, 2012). Als grenswaarde wordt hier 0,1-0,5 gehanteerd (worst-case). De 0,1 lux wordt in de regel gehanteerd als no-effect-level, de 0,5 lux is een vuistregel van de Zoogdierverseniging. Beide waarden zijn lager dan effectdrempels uit RVO (2014) en Kuijper et al. (2008), variërend van 0,6 – 3,2 lux.

Figuur 2. Resultaat van de lichtberekening: de lichtcontouren in mcd/m^2 .

Vermesting en verzuring: stikstofdepositie

Om het effect van stikstofemissies te bepalen zijn modelberekeningen uitgevoerd. Voor het gebruik van het tankstation op de nieuwe locatie zijn twee stikstofbronnen te onderscheiden: wegverkeer en waterverkeer.

AERIUS vs OPS-pro

Het rekenprogramma AERIUS-calculator is een alternatief voor het in eerdere effectbeoordelingen gebruikte rekenprogramma. AERIUS is door het ministerie van Economische Zaken ontwikkeld in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). OPS Pro sluit sterk aan bij de rekenmethodiek die in AERIUS wordt toegepast. Het instrument AERIUS wordt vanuit de wet voorgeschreven voor vergunningaanvragen in het kader van de Nb-wet en niet voor planstudies. OPS Pro is een van de best beschikbare modellen die op dit moment gebruikt kunnen worden voor het bepalen van de bijdragen aan de stikstofdepositie.

Er is gebruik gemaakt van het rekenprogramma Operationele Prioritaire Stoffen (OPSPRO model). Dit rekenmodel is ontwikkeld door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Voor het onderzoek is het relevant om inzicht te krijgen in de eventuele verandering in stikstofdepositie als gevolg van de realisatie van het tankstation, met andere woorden: het verschil tussen de berekende depositie in de huidige (feitelijke) situatie en de berekende depositie als gevolg van de nieuwe ontwikkeling. Deze toename wordt in het vervolg van deze toetsing weergegeven met ΔNO_x .

Uitgangspunten stikstofdepositieberekening

Voor de berekening van de huidige situatie zijn de volgende gegevens gebruikt:

- verkeersgegevens van de N334;
- het gebruik van het VVV-kantoor met jaargemiddeld 12,5 vaarbewegingen en 1,5 verkeersbeweging per etmaal.

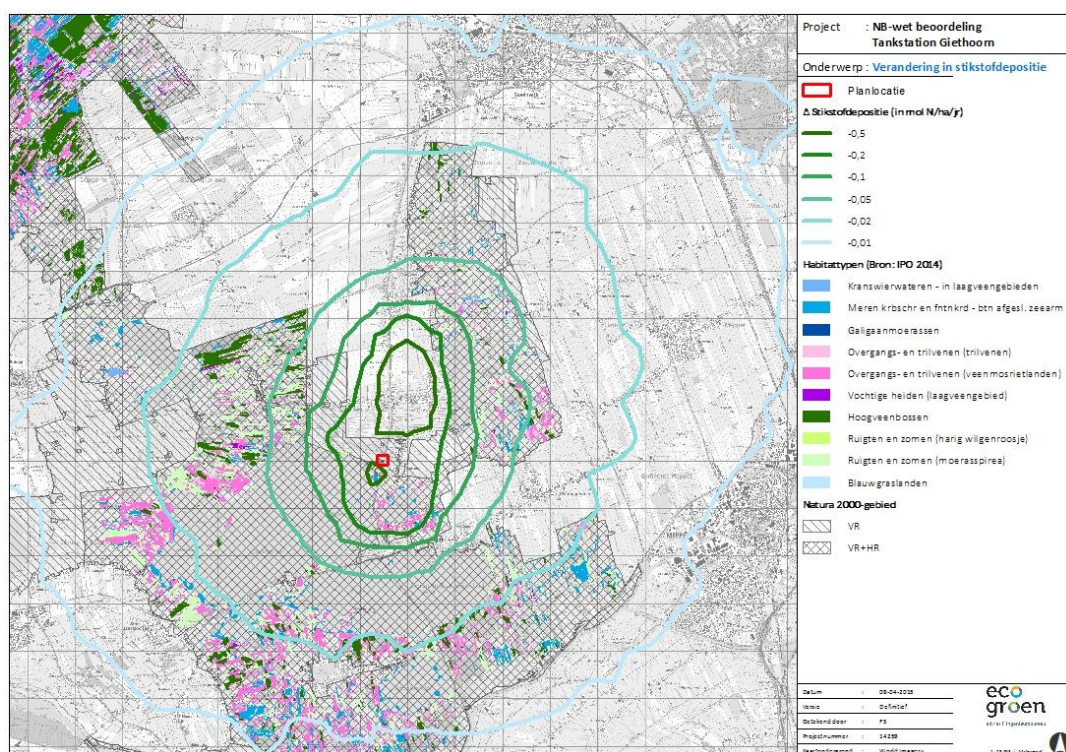
Voor het berekenen van de toekomstige situatie is gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- verkeersgegevens van de N334;
- gebruik van het tankstation uitgaande van een (jaar)gemiddelde van 16 klanten per dag (auto) en 18 klanten (boten) per dag;

De gegevens zijn gebaseerd op prognoses van de gemeente en de initiatiefnemer. Uitgangspunt is dat het initiatief geen (extra) verkeersaantrekkende werking heeft. Aangenomen wordt dat klanten van het bestaande tankstation Stevens op de nieuwe locatie komen tanken (gemiddeld acht klanten per etmaal) en dat een verschuiving van tankbeurten (en dus vaar- en verkeersbewegingen) plaatsvindt ten koste van het tankstation op Beulakerweg 137. Dit is het enige tankstation voor vaartuigen in Giethoorn. In bijlage 4 is een volledige beschrijving van de gehanteerde uitgangspunten opgenomen.

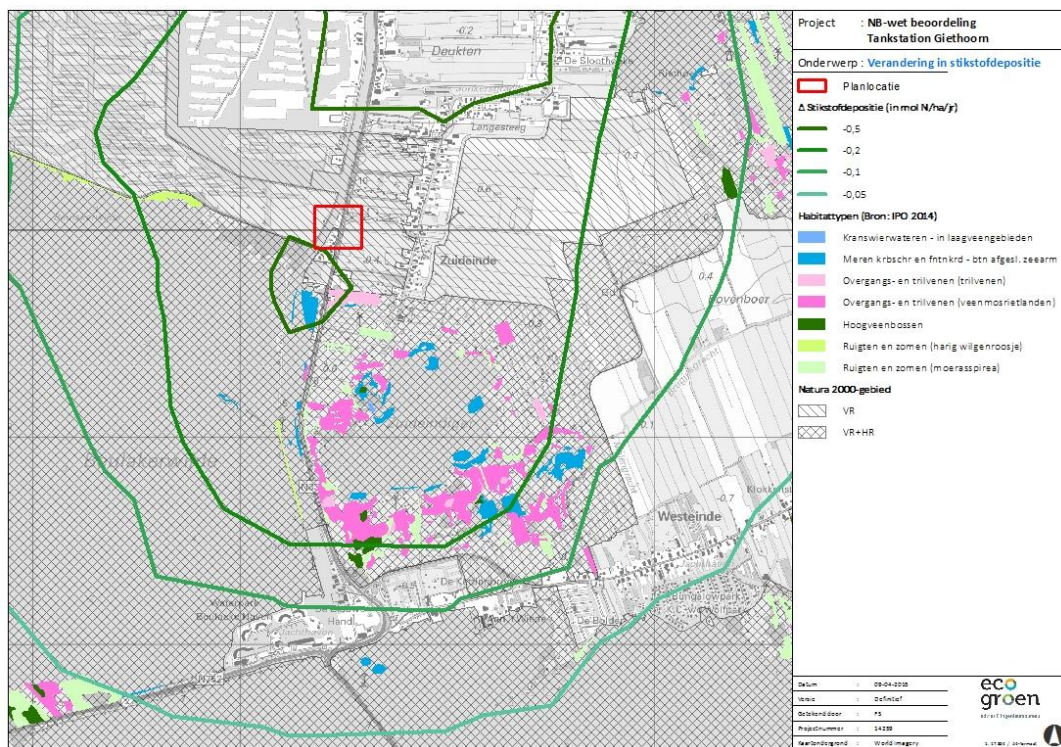
Het rekenmodel genereert op basis van de invoergegevens een stikstofdepositiepluim. Deze pluim is in ArcGis ingelezen en verwerkt op kaart, waarbij de kaarten van de Natura 2000-gebied en de bijbehorende habitattypenkaart als ondergrond zijn gebruikt (figuur 2).

Uit de resultaten (figuur 3) blijkt dat er sprake is van een afname van stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied de Wieden.

Figuur 3 Contouren van de verandering in stikstofdepositie als gevolg van verplaatsing van het tankstation ten opzichte van Natura 2000-gebied de Wieden inclusief habitattypen. In bijlage 5 is deze figuur in A4 formaat opgenomen.

In figuur 4 zijn de effecten voor het Zuideindigerwilde en directe omgeving weergegeven. Dit is het dichtstbijzijnde gebied met stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden.

Figuur 4 Detailweergaven van de stikstofdepositiecontouren in het gebied Zuideindigerwilde en directe omgeving. In bijlage 5 is deze figuur in A4 formaat opgenomen.

Conclusie

Omdat overall sprake is van een afname van stikstofdepositie kunnen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de habitattypen en leefgebieden van De Wieden op voorhand worden uitgesloten.

2.5 Conclusie

Wanneer de bovenbeschreven effectenanalyse wordt samengevat, kan worden gesteld dat negatieve effecten op voorhand uit te sluiten zijn (tabel 1).

Tabel 1. Mogelijke, te toetsen effecten verplaatsing tankstation Stevens

	Oppervlak	Verstoring	Stikstofdepositie
Habitattypen	Nee	Nee	Nee
Habitatrichtlijnsoorten	Nee	Nee	Nee
Broedvogels	Nee	Nee	Nee
Niet-broedvogels	Nee	Nee	Nee
Habitattypen	Nee	Nee	Nee

3. Natuurnetwerk Nederland

*De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN: voorheen de **Ecologische Hoofdstructuur** kortweg EHS) komt voort uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen de groene contouren van het NNN geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is, tenzij er sprake is van het ontbreken van reële alternatieven en redenen van groot openbaar belang. Wanneer niet teruggeval- len kan worden op het 'tenzij'-gedeelte van het beschermingskader, zal aangetoond moeten worden dat door de plannen de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet significant aangetast worden.*

De Ecologische Hoofdstructuur van Overijssel is door de Provincie vastgesteld in de Omgevingsvisie (geconsolideerde versie 2014) en de bijbehorende Omgevingsverordening. Naast de EHS is hierin ook de categorie *Ondernemen met Water en Natuur* opgenomen. Binnen de EHS-begrenzing geldt nog steeds het 'nee, tenzij beleid', wat inhoudt dat ontwikkelingen hierin in principe niet mogelijk zijn wanneer deze de kwaliteit van de EHS aantasten. Voor initiatieven in de gebieden *Ondernemen met Water en Natuur* geldt het 'ja, mits-beleid'. Dit betekent dat nieuwe ontwikkelingen mogelijk zijn, mits ook een kwaliteitsimpuls wordt gegeven aan water, natuur en landschap.

Figuur 4. EHS-begrenzing rondom de planlocatie (rood omlijnd) (bron: Atlas van Overijssel)

3.1 Effectbeoordeling en conclusie

De planlocatie ligt niet binnen de EHS en niet binnen de zone *Ondernemen met Water en Natuur* (figuur 4). Binnen de begrenzingen van de EHS zijn dan ook geen ruimtelijke wijzigingen gepland (geen bestemmingsplanwijziging), waardoor toetsing aan het EHS-beleid verder ook niet aan de orde is.

4. Flora- en faunawet

*De **Flora- en faunawet** (Ffw) verplicht om bij ruimtelijke ingrepen of andere nieuwe activiteiten, na te gaan of er negatieve effecten kunnen optreden op exemplaren of het leefgebied van beschermde plant- en diersoorten. Optredende negatieve effecten dienen zo veel mogelijk vermeden of geminimaliseerd te worden. Voor schade aan strikt beschermde soorten kan het noodzakelijk zijn om een ontheffing aan te vragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) van het Ministerie van Economische Zaken.*

4.1 Methode

Voor deze natuurtoets is één veldbezoek uitgevoerd op 13 mei 2014. Hiermee is een goede indruk verkregen van de waarde van het gebied voor beschermde soorten. Omdat slechts één veldbezoek is uitgevoerd, moet het onderzoek gezien worden als een risico-inschatting. Er is onderzocht of in het gebied mogelijk beschermde soorten aanwezig zijn dan wel kunnen zijn en of deze verstoord worden door de geplande ontwikkeling. Omdat het veldbezoek gedurende de groei- en bloeiperiode is uitgevoerd, is een goede indruk verkregen van de natuurwaarden.

Naast de informatie die verkregen is door middel van de veldinventarisaties is gebruik gemaakt van bestaande literatuur. Het gaat hierbij om gegevens uit onderzoeken, actuele verspreidingsgegevens en ecologische atlanten.

4.2 Resultaat

Flora

Het terrein bestaat geheel uit verharding en aangelegde vegetaties. Het middendeel bestaat uit gazon met aan beide zijden opgaande bosjes. Dit bos is een samenstelling van onder andere zomereik, taxus, gewone es en Spaanse aak. De ondergroei is uniform en bestaat vooral uit klimop en kleeftkruid.

In het plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen en op basis van de aangetroffen vegetatiesamenstelling worden deze ook niet verwacht. Vervolgstappen als nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn dan ook niet aan de orde.

Vogels

De bosjes vormen vormt potentieel broedgebied van enkele, vooral algemeen in Nederland voorkomende soorten. Het gaat dan om bijvoorbeeld soorten als winterkoning, houtduif of zwarte kraai.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soort, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor schadelijke werkzaamheden in het broedseizoen wordt geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. Wanneer werkzaamheden uitgevoerd worden buiten het broedseizoen is voor vogels in dit geval geen ontheffing nodig.

Voor een aantal soorten geldt echter dat hun verblijfplaatsen (nest) en de functionele omgeving daarvan jaarrond beschermd is. Bij verstoring of vernieling van nesten of leefgebied moet voor deze soorten ook buiten het broedseizoen een ontheffing aangevraagd worden. Dit betreft hoofdzakelijk roofvogels en uilen, aangevuld met huismus en gierzwaluw. Soorten of nesten van soorten uit deze categorie zijn echter niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Vervolgstappen als nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn dan ook niet aan de orde.

Zoogdieren

Door de ligging, het bestaande gebruik en de hierdoor ontbrekende dichte vegetatie die als dekking gebruikt kan worden, is het plangebied geen primair leefgebied voor strikt beschermde soorten. Mogelijk komen wel enkele algemeen in Nederland voorkomende soorten voor als bosmuis of rosse woelmuis. Bij de geplande ingreep kunnen individuen en verblijfplaatsen van deze zoogdieren verloren gaan. Voor deze algemene beschermde soorten geldt echter een automatische vrijstelling van de ontheffingsplicht van de verbodsartikelen uit de Ffw, waardoor het nemen van vervolgstappen niet aan de orde is. Schade aan deze algemene soorten kan geminimaliseerd worden door de werkzaamheden uit te voeren buiten de voortplantingsperiode (maart tot en met augustus) en erg koude perioden (december tot en met februari). De minst schadelijke periode is september tot en met november (mits vorstvrij). Vervolgstappen als nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn dan ook niet aan de orde.

In de Wieden komen sinds enkele jaren weer otters voor, maar ook voor deze soort vormt het plangebied geen leefgebied. Incidenteel kan een exemplaar wel Het Kanaal Beukers – Steenwijk passeren, maar van leefgebied is geen sprake. Vervolgstappen als nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn dan ook niet aan de orde.

Ook worden geen vleermuizen verwacht, in de bomen zijn geen geschikte holtes aangetroffen en de gebouwen (of wat er van resteert) zijn niet geschikt als verblijfplaats. Het Kanaal Beukers – Steenwijk vormt echter wel een belangrijke vliegroute voor meervleermuis (tabel 3-soorten en Habitatrictlijn Bijlage IV-soort) (Van der Valk et al, 2008 en Zoon, 2008). In paragraaf 2.4 is het effect op deze soort beoordeeld: vervolgstappen als nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag zijn niet aan de orde.

Amfibieën

Permanent oppervlaktewater ontbreekt binnen de begrenzing van het plangebied, met uitzondering van het Kanaal. Voortplanting van amfibieën is hier dan ook niet te verwachten. Mogelijk is het bos wel overwinteringslocatie van een enkele gewone pad of bruine kikker (tabel 1-soorten).

Alle te verwachten soorten zijn soorten uit de laagste beschermingscategorie (zogenaamde tabel 1-soort), waarvoor bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing op de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet nodig is. Vervolgstappen voor deze soorten zijn dan ook niet noodzakelijk. Ook

hier geldt dat schade aan deze algemene soorten geminimaliseerd kan worden door de werkzaamheden uit te voeren buiten de voortplantingsperiode (maart tot en met augustus) en erg koude perioden (december tot en met februari). De minst schadelijke periode is september tot en met november (mits vorstvrij).

Overige soortgroepen

Uit de overige soortgroepen, zoals reptielen en ongewervelden worden hier op basis van het aanwezige biotoop geen strikt beschermde soorten verwacht. Deze soorten zijn vaak gebonden aan specifieke habitats als open heide, moeras of hoogveen die binnen het plangebied ontbreken.

4.3 Conclusie

Uit het onderzoek blijkt dat in het plangebied slechts enkele beschermde soorten (kunnen) voorkomen. Het betreft echter hoofdzakelijk algemene soorten (tabel 1-soorten van de Flora- en faunawet). Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling op de ontheffingsplicht bij ruimtelijke ingrepen en zijn vervolgstappen dus niet noodzakelijk.

Daarnaast komen mogelijk enkele algemene broedvogels voor. Hiervoor geldt dat versturende werkzaamheden in het broedseizoen geen ontheffing wordt verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief is. Wanneer de werkzaamheden dus buiten het broedseizoen uitgevoerd worden, zijn vervolgstappen niet noodzakelijk. De zorgplicht blijft, ongeacht de status van de soorten, wel van kracht.

Tot slot leidt de toename van de verlichting door het tankstation niet effecten op het functioneren van het Kanaal Beukers – Steenwijk als vliegroute voor meervleermuis.

Geraadpleegde bronnen

Alberts, A. (2015) Memo aanvullend onderzoek effecten stikstofdepositie Tankstation Stevens, Giethoorn. Kenmerk 14259 , status definitief, datum 17 april 2017. Ecogroen Zwolle

Broekmeyer, M.E.A. (2010). Update effectenindicator. Alterra, Alterra-rapport 1976.

Goutbeek, A. (2014). Natuurtoets realisatie tankstation Giethoorn; Beoordeling in het kader van natuurwetgeving. Rapport 14172. EcoGroen Advies, Zwolle.

Kuijper, P.J., J.Schut, D. van Dullemen, H. Toorman, N. Goossens, J. Ouwehand, H.J.G.A.Limpens 2008. Experimental evidence of light disturbance along the commuting routes of pond bats (*Myotis dasycneme*). *Lutra* 51 (1): 37-49

Ministerie van LNV (2004). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van LNV (2005). Concept - Hoofdlijnen begrenzing en selectie Natura 2000 gebieden.

Ministerie van LNV (2008). Effectenindicator Natura 2000-gebieden. Aanvulling bij het Alterra-rapport 1375 uit 2005.

Ministerie van EL&I. (2012) Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

RVO (2014). Soortenstandaard Watervleermuis *Myotis daubentonii* Versie 2.0, december 2014. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Steunpunt Natura 2000 (2007). Toepassing begrippenkader Natuurbeschermingswet 1998. Intern werkdokument voor opstellers beheerplannen Natura 2000 en vergunningverleners Nb-wet. Versie 17-09-2007.

Steunpunt Natura 2000 (2010a). Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet. Versie 27 mei 2010.

Van der Hut, R.M.G., Ch. de Jonge, R. Berkers & L. Davids (2009). Visitor management plan Weerribben - Wieden. Optimalisatie en zonering van recreatie in Natura 2000-gebied. A&W- rapport 1146. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Veenwouden/ Stichting Kenniscentrum Recreatie, Den Haag.

Van der Valk, M., T.J. Boudewijn, G.J. van Geest, R. Lensink & W.M. Liefveld (2008). Achtergronddocument 1: Ecologie, voor- toets en maatregelen. Achtergronddocument bij het Natura 2000- beheerplan voor De Wieden en De Weerribben Bura Waardenburg i.s.m. Witteveen+Bos i.o.v. Provincie Overijssel. Culemborg.

Witteveen+Bos (2012). Aanvulling op het MER Glastuinbouw Eemshaven. Referentie EEM2-7/strg/010. Deventer.

Zoon, C. (2008). Hoe kan de Meervleermuis in Noordwest Overijssel beschermd worden? Zoon buro voor ecologie

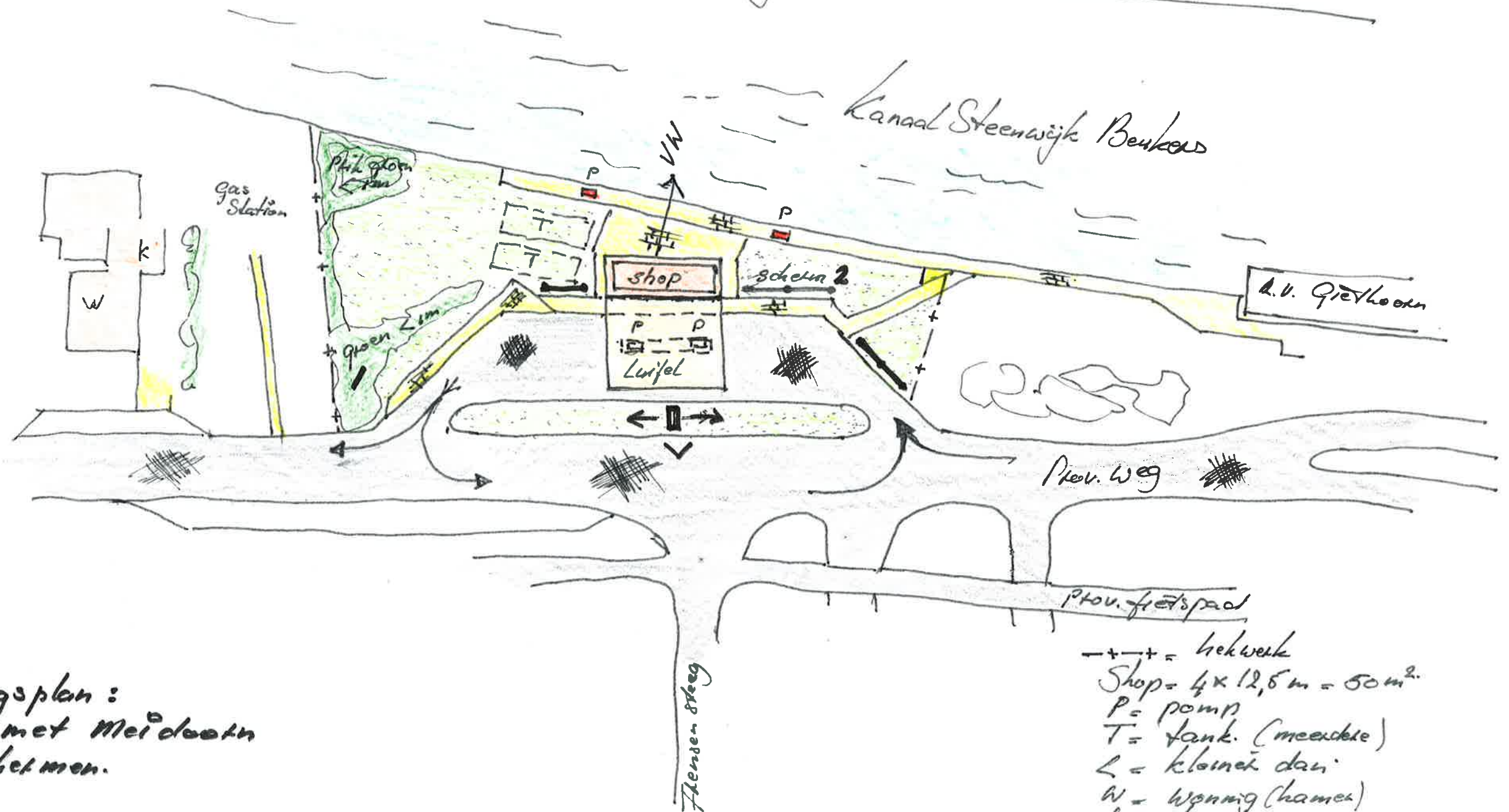
Bijlagen

Bijlage

1.

Inrichtingsschets

Definitief plan - januari 2015
 voor inrichting tankstation
 autobedrijf Stevens.
 uit Gethoorn.

-+-- = hekwerk
 Shop = $4 \times 12,5 \text{ m} = 50 \text{ m}^2$
 P = pomp
 T = tank (meerdere)
 L = kleiner dan
 W = woning (hame)
 k = keuken
 Schaal 1:500

Bep plantingsplan:

1. bepl. vak met Meidoorn
2. Wilgen scherm.

Verlichting:

V = verlichte zuil voor prijzen en teekene
 uitstapeling evenwijdig aan de verkeersweg
 verlichting als het donker is

VW = verlichting water kant - zal voldoen aan gestelde norm.
 na 20⁰⁰ geen verlichting meer van uit shop en water pompen.

Luisel = verlichting draait van playand naar beneden - geen uitstapeling naar water kant

Bijlage

2.

Instandhoudingsdoelen De Wieden

Legenda: SVI landelijk: Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig); = Behoudsdoelstelling; > Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling; =(<) aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering. Populatie: voor broedvogels is dit de draagkracht van het aantal broedpaar, voor niet-broedvogels de draagkracht voor het aantal exemplaren.

De Wieden		SVI Landelijk	Doelstelling Opp	Kwaliteit	Populatie
Habitattypen					
H3140	Kranswierwateren	--	>	>	
H3150	Meren met krabbenscheer	-	>	>	
H4010B	Vochtige heiden (laagveengebied)	-	>	>	
H6410	Blauwgraslanden	--	>	>	
H6430A	Ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=	
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	>	=	
H7140B	Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	-	=	=	
H7210	*Galigaanmoerassen	-	>	>	
H91D0	*Hoogveenbossen	-	=	>	
Habitatsoorten					
H1016	Zeggekorfslak		=	=	=
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>
H1060	Grote vuurvliinder	--	>	>	>
H1082	Gestreepte waterroofkever	--	>	>	>
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=
H1145	Grote modderkruiper	-	=	=	=
H1149	Kleine modderkruiper	+	=	=	=
H1163	Rivierdonderpad	-	=	=	=
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1393	Geel schorpioenmos	--	>	>	>
H1903	Groenknolorchis	--	>	>	>
H4056	Platte schijfhoren	-	=	=	=
Broedvogels					
A017	Aalscholver	+	=	=	1.000
A021	Roerdomp	--	=	=	30
A029	Purperreiger	--	=	=	65
A081	Bruine Kiekendief	+	=	=	19
A119	Porseleinhoen	--	=	=	19
A122	Kwartelkoning	-	>	>	13
A153	Watersnip	--	=	=	150
A197	Zwarte Stern	--	>	>	200
A229	Ijsvogel		=	=	10
A275	Paapje	--	>	>	6
A292	Snor	--	=	=	300
A295	Rietzanger	-	=	=	2.000
A298	Grote karekiet	--	>	>	20
Niet-broedvogels					
A005	Fuut	-	=	=	110
A017	Aalscholver	+	=	=	
A037	Kleine Zwaan	-	=	=	8
A041	Kolgans	+	= (<)	=	3.800
A043	Grauwe Gans	+	= (<)	=	1.100

A050	Smient	+	=	=	500
A051	Krakeend	+	=	=	150
A059	Tafeleend	--	=	=	210
A061	Kuifeend	-	=	=	430
A068	Nonnetje	-	=	=	30
A070	Grote Zaagbek	--	=	=	20
A094	Visarend	+	=	=	2

Bijlage

3.

Lichtstudie IPOLight v1.2

Ingevoerde bronnen en ligging rekenpunten

Tankstation Stevens

Bedrijfsgebied

Identificatie	Coördinaten	Eigenschappen
Algemeen		
Type bedrijvigheid	Zware industrie	
Wegen [%]	10	
Water en groen [%]	25	
Uitgegeven opp. [%]	100	
Niet bebouwd [%]	44	
Verlicht terrein [%]	100	
Gebouw verlichting		
Armaturen/Ha	48,00	
Type armatuur	Ouder TL-armatuur 58 W	
Terrein verlichting		
Horizontale verlichtingssterkte [lux]	5	
Reflectie [%]	12	Masten/Ha 12
Hoogte mast [m]	10	Lampen per mast 1
Type armatuur	Ouder SGS252 70 W	
Wegverlichting		
Horizontale verlichtingssterkte [lux]	5	
Masten/100 m	4	
Reflectie [%]	10	Hoogte mast [m] 8
Type armatuur	Ouder IRIS2550 36 W	

OK Annuleren Help

N334

Weg

Identificatie Coördinaten Eigenschappen

Algemeen

Wegtype
Gebiedsontsluitingsweg (max 80 km/h) [Discontinu]

Breedte weg [m] 7

Verlichting

Horizontale verlichtingssterkte [lux] 7,50

Reflectie [%] 10

Aantal masten p/km 50

Aantal lampen per mast 1

Hoogte masten [m] 10

Percentage gedimd [%] 0

Type armatuur
Ouder SRS201 90 W

OK Annuleren Help

Woonwijkgebied

Woonwijkgebied

Identificatie Coördinaten Woonwijkgebied Doorgaande wegen

Algemeen

Wijktype
Mix (3 lux)

Verharding [%] 15,00

Horizontale verlichtingssterkte [lux] 3,00

Reflectie [%] 12

Aantal masten per 100 m 5

Straatbreedte [m] 8

Gevel tot gevel afstand [m] 24

Hoogte masten [m] 4

Type armatuur
Ouder Friso Kramer 36 W

OK Annuleren Help

Woonwijkgebied

Identificatie Coördinaten Woonwijkgebied Doorgaande wegen

Algemeen

Wegtype
Mix (5 lux)

Verharding [%] 5,00

Horizontale verlichtingssterkte [lux] 5,00

Reflectie [%] 10

Aantal masten per 100 m 4

Wegbreedte [m] 10

Gevel tot gevel afstand [m] 40

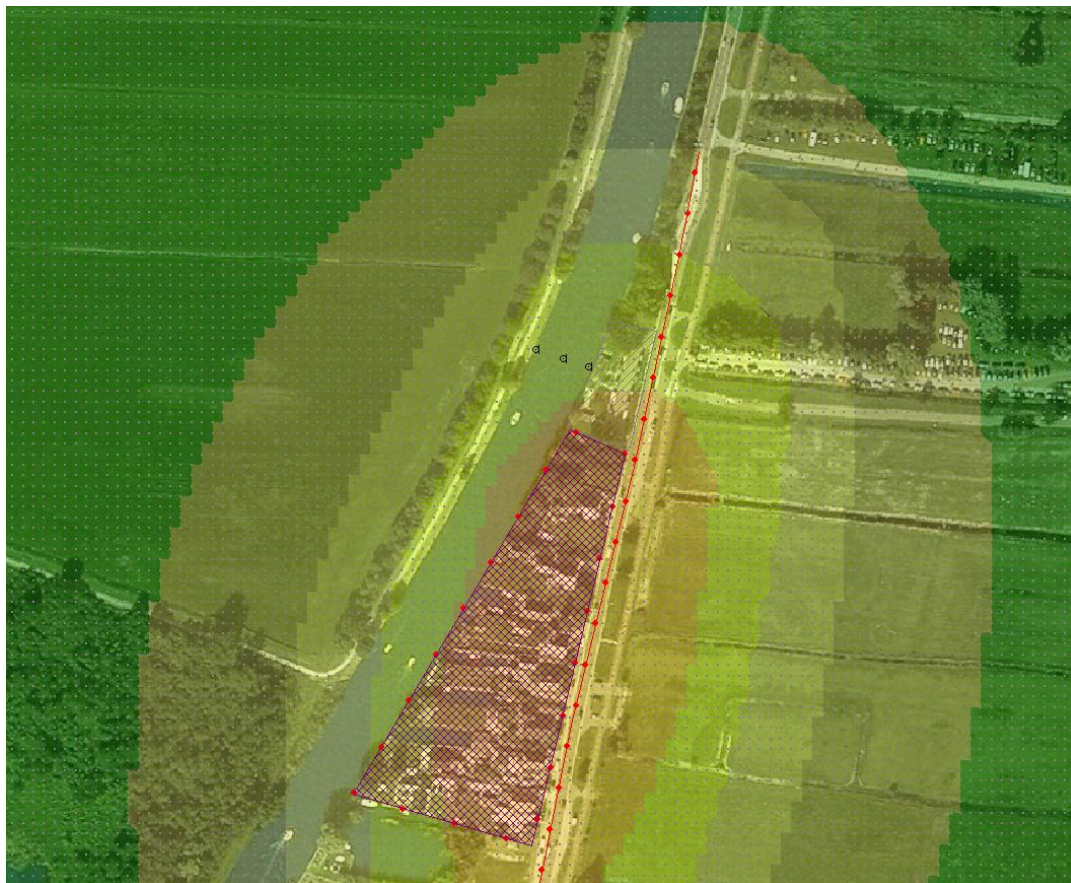
Hoogte masten [m] 8

Type armatuur
Modern SGS252 42 W

OK Annuleren Help

Resultaat

Naam	x-coördinaat	Y-coördinaat	Luminantie (mcd/m ²)
Oostoever	201463	525067	0,24
Midden	201452	525071	0,23
westoever	201438	525075	0,22

Bijlage

4.

Uitgangspunten stikstofdepositieberekeningen

Tauw

Tauw bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

T +31 57 06 99 91 1**F** +31 57 06 99 66 6**E** info.deventer@tauw.nl

www.tauw.nl

Postbus 133, 7400 AC Deventer

EcoGroen Advies

t.a.v. de heer A. Alberts

Postbus 625

8000 AP Zwolle

Contactpersoon

Marika Aalbers

Doorkiesnummer

+31 57 06 99 81 8

E-mail

marika.aalbers@tauw.nl

Datum 9 april 2015**Ons kenmerk** L001-1225275XMA-sbb-V02-NL**Uw kenmerk****Onderwerp** Stikstofdepositieonderzoek tankstation Giethoorn

Geachte heer Alberts,

U heeft ons gevraagd stikstofdepositieberekeningen uit te voeren met betrekking tot de realisatie van een tankstation langs de N334 te Giethoorn. Bij dit tankstation kan zowel door voertuigen als door boten worden getankt. In deze brief beschrijven we de uitgangspunten van de berekeningen en presenteren we de resultaten.

Werkwijze

We hebben achtereenvolgens de volgende stappen doorlopen:

- Bepalen emissies
- Modelleren emissies
- Uitvoeren verspreidingsberekeningen met OPS
- Verwerken resultaten tot contouren

Omdat op dit moment op de locatie van het geplande tankstation een VVV-kantoor is gevestigd, houden we rekening met het wegvallen van dit verkeer. Daarnaast is de verwachting dat het tankstation Prinsen aan de Beulakerweg 137 minder klanten krijgt als gevolg van het nieuwe tankstation. We bepalen daarom het verschil in stikstofdepositie tussen de autonome en de toekomstige situatie.

Emissies

De emissies van de ontwikkeling bestaan uit emissies van voertuigen en emissies van boten.

De emissies van voertuigen op de N334 zijn bepaald op basis van de emissiefactoren zoals vrijgegeven door het ministerie van I&M in maart 2015 (buitenweg). De emissiefactoren voor het huidige jaar (2015) zijn gehanteerd. De N334 is meegenomen 2 km voor en na het tankstation. De verkeersintensiteiten zijn aangeleverd door de gemeente.

Datum 9 april 2015

Ons kenmerk L001-1225275XMA-sbb-V02-NL

Pagina 2 van 2

Ter plaatse van het tankstation zullen de voertuigen die gaan tanken langzaam rijden (emissiefactor 'stagnerend verkeer'); deze voertuigen zijn met deze hogere emissiefactor meegenomen over een afstand van 200 m voor en na het tankstation. Naar verwachting bedraagt het aantal voertuigen dat de inrichting aandoet gemiddeld 17 motorvoertuigen per etmaal (16 klanten en 1 werknemer).

De emissie van de boten is bepaald op basis van PRELUDE 1.1, eveneens ontwikkelt door het ministerie van I&M. Voor de emissies is uitgegaan van het gemiddelde van de klasse met het laagste laadvermogen (CBS1), omdat het naar verwachting kleine pleziervaartuigen betreft. Deze zijn meegenomen op de te verwachten vaarroute vanaf de Beulakerwijde. Het betreft 18 boten per dag.

Het VVV-kantoor trekt gemiddeld 12,5 boten en 1,5 personenauto's (1 klant per dag en 1 werknemer gedurende 6 maanden per jaar) per dag per jaar. Het tankstation Prinsen zal naar verwachting een vermindering van het aantal klanten met 18 boten en 8 auto's per dag per jaar ondervinden. De emissies van deze voertuigen zijn op dezelfde wijze bepaald als die voor het geplande tankstation.

Modellering

De modellering is uitgevoerd in OPS versie 4.4.3. Er is uitgegaan van meerjarige meteorologie (1995 – 2004). Ruwheid is modelbepaald op basis van de LGN6. Er zijn twee verschillende grids gehanteerd: een groot grid om de 0,05 mol/ha/jaar contour te bepalen met een onderlinge puntafstand van 250 m en een fijn grid nabij de bronnen met een onderlinge puntafstand van 25 m om de bijdrage op de op zeer korte afstand gelegen N2000-gebieden te bepalen.

Resultaten

In de bijlage zijn de resultaten opgenomen. Het betreft de stikstofdepositie in de huidige situatie en de plansituatie (bijdrage van de boten en voertuigen op de genoemde routes) en het verschil tussen beiden.

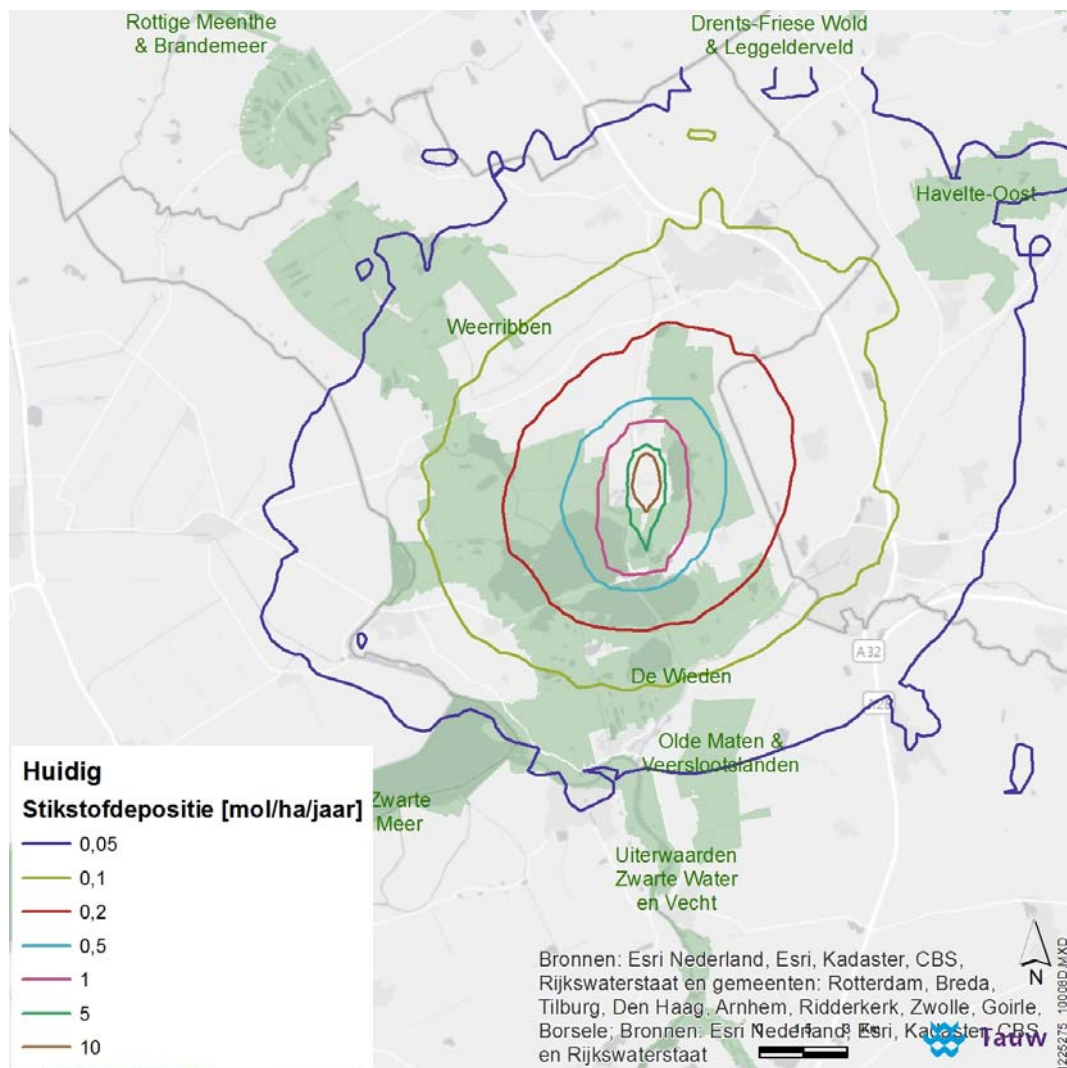
Daarnaast leveren we u de resultaten per punt aan in Excel en de contouren van de afzonderlijke situaties in een Geodatabase.

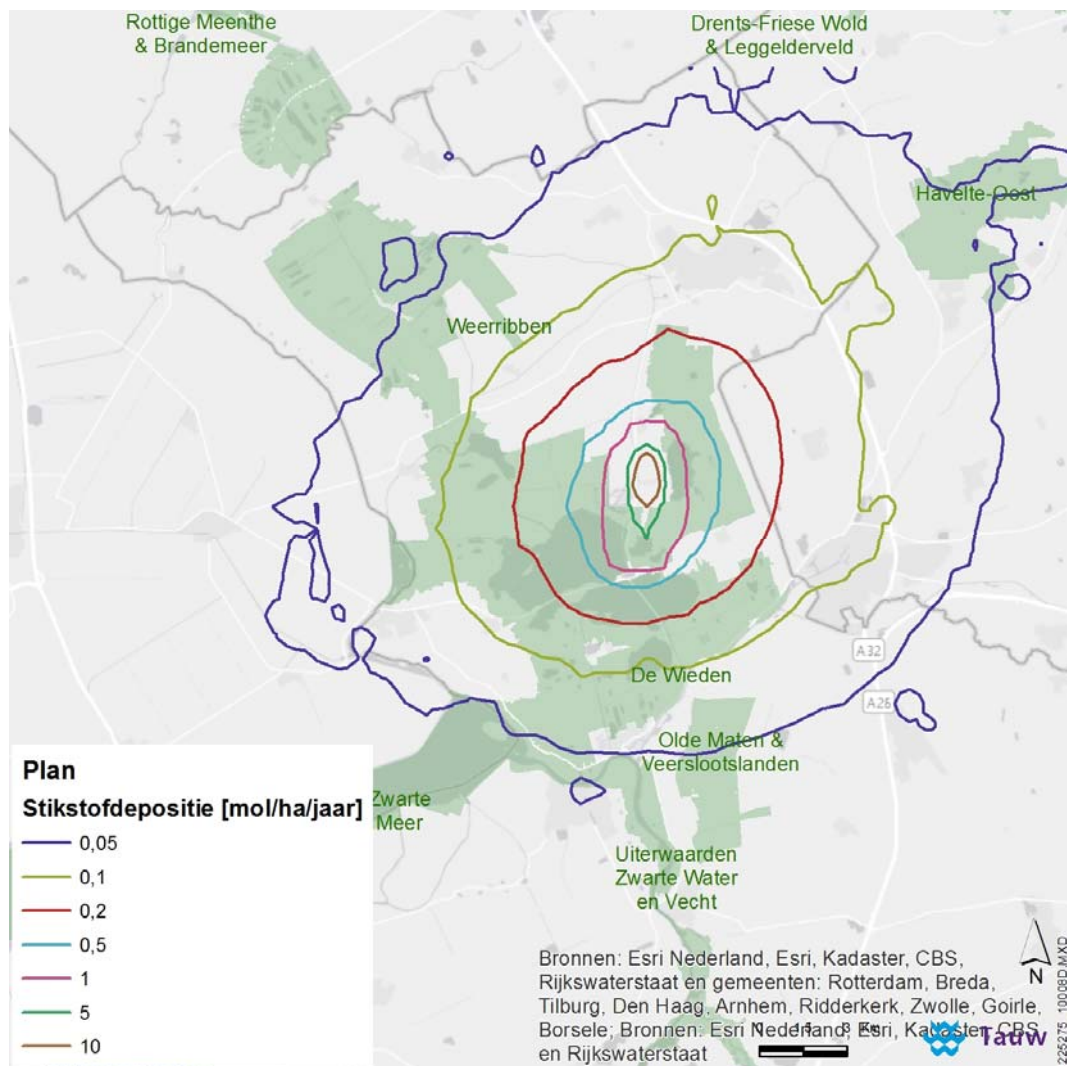
Met vriendelijke groet,
Marika Aalbers, adviseur

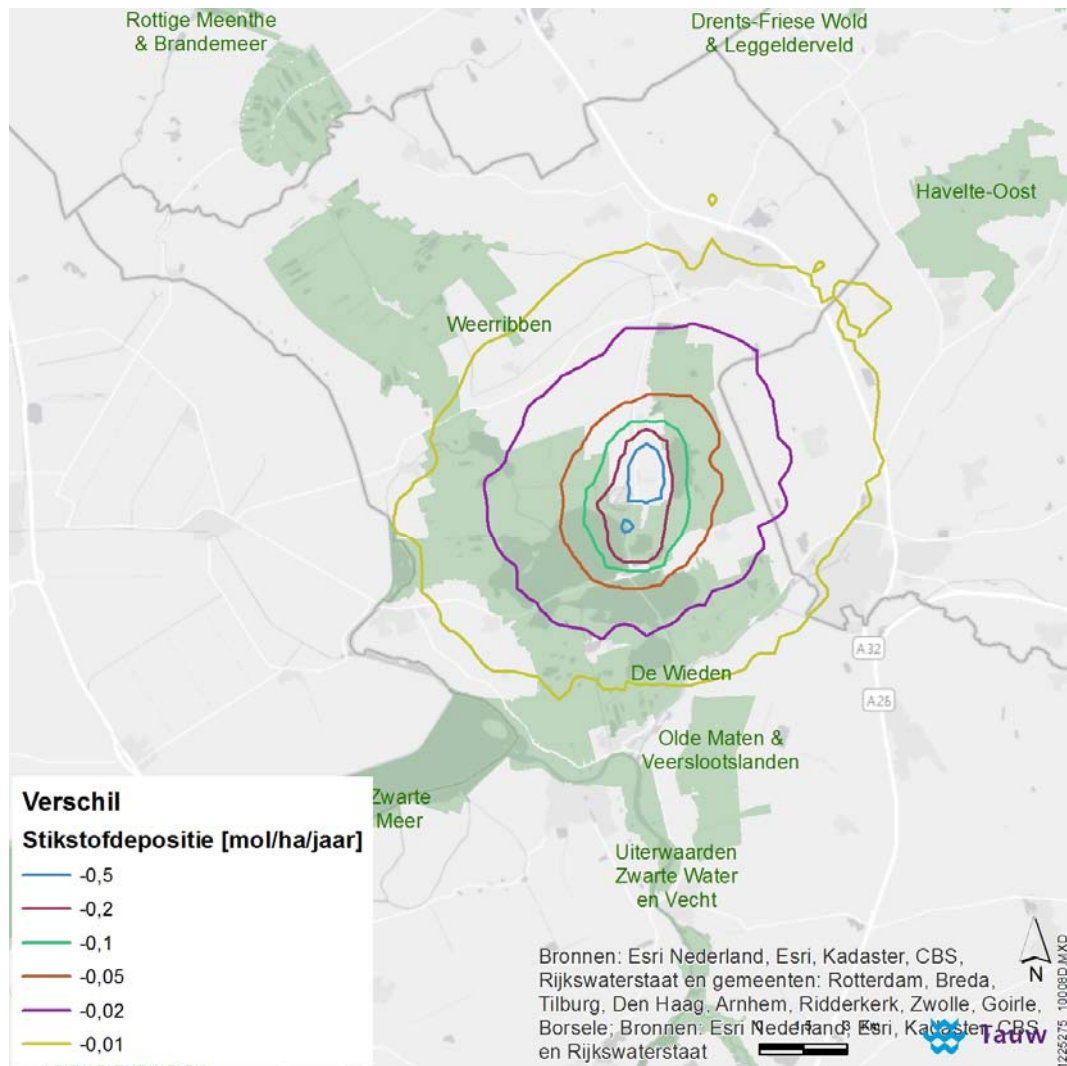
Bijlage(n)

1 Resultaten

Bijlage 1 Resultaten

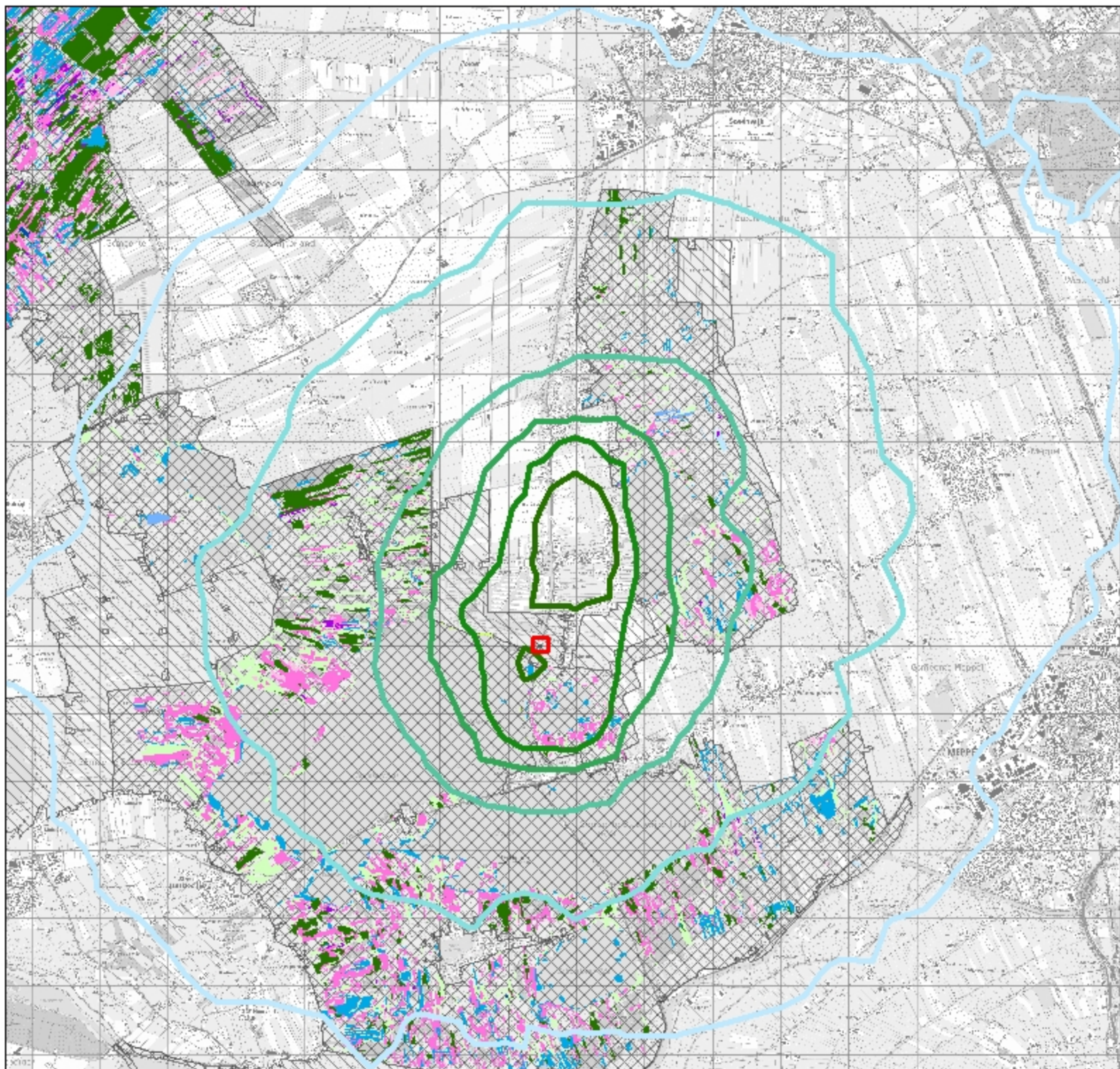

Bijlage

5.

Resultaat stikstofdepositieberekening

Project : NB-wet beoordeling
Tankstation Giethoorn

Onderwerp : Verandering in stikstofdepositie

Planlocatie

Δ Stikstofdepositie (in mol N/ha/jr)

-0,5
 -0,2
 -0,1
 -0,05
 -0,02
 -0,01

Habitattypen (Bron: IPO 2014)

Kranswierwateren - in laagveengebieden
 Meren krschr en frntkrd - btm afgesl. zeearm
 Galigaanmoerassen
 Overgangs- en trilvenen (trilvenen)
 Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)
 Vochtige heiden (laagveengebied)
 Hoogveenbossen
 Ruigten en zomen (harig wilgenroosje)
 Ruigten en zomen (moerasspirea)
 Blauwgraslanden

Natura 2000-gebied

VR
 VR+HR

Datum : 09-04-2025

Versie : Definitief

Getekend door : PS

Projectnummer : 14259

Kaartondergrond : World Imagery

natuur & landschap

1:10.000 / 05-10-2024

